

ਪੀ ਏ ਯੂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਸਤ ਚਾਰੇ ਦੀਆਂ 3 ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਲਮਪੁਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀ ਖੋਜ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੀ ਕਿਸਮ ਪਛਾਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗਰੁੱਪ ਮੀਟ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਪੀ ਏ ਯੂ), ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਚਾਰੇ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਵਾਲੇ ਬਾਜਰੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੀ ਏ ਯੂ ਦੀਆਂ ਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਸਮ ਪਛਾਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦੋ ਚਾਰੇ ਵਾਲੇ ਬਾਜਰੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਮਾਂ ਨੇ ਪੀਸੀਬੀ 166 ਅਤੇ ਪੀਸੀਬੀ 168। ਇਸਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੀ ਏ ਯੂ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਚਾਰੇ ਵਾਲੀ ਕਿਸਮ ਜੇ-1009 ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ।

ਪੀ ਏ ਯੂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਖੋਜ) ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਢੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕੀ ਪੀਸੀਬੀ 166 ਕਿਸਮ ਦੇ ਚਾਰੇ ਦੇ ਬਾਜਰੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀਸੀਬੀ 166 ਕਾਫ਼ੀ ਵਧਣ ਅਤੇ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪੱਕਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸਮ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ 797 ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਚਾਰੇ ਦਾ ਝਾੜ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕਿਸਮ ਨੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਜਾਇੰਟ ਬਾਜਰਾ, ਆਰਬੀਬੀ-1 ਅਤੇ ਏਐਫਬੀ-3 ਨਾਲੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5, 7 ਅਤੇ 6.4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਝਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਜਾਇੰਟ ਬਾਜਰਾ, ਆਰਬੀਬੀ 1, ਏਐਫਬੀ 3 ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਬਾਜਰਾ ਨਾਲੋਂ ਝਾੜ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 13.2, 21.0, 6.4 ਅਤੇ 17.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਝਾੜ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ 9.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰੂਡ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਚਣਯੋਗ ਸੁੱਕਾ ਮਾਦਾ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪੀ ਸੀ ਬੀ-166 ਕਿਸਮ ਬਾਜਰੇ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਪੀ ਏ ਯੂ ਦੇ ਪਲਾਂਟ ਬਰੀਡਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਨੇਟਿਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਆਰ ਐਸ ਸੋਹੂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਜਰੇ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਕਿਸਮ ਪੀਸੀਬੀ-168 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ | ਇਹ ਕਿਸਮ ਉੱਚੇ ਕੱਦ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪੱਕਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸਮ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ 721 ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਚਾਰੇ ਦਾ ਝਾੜ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕਿਸਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਜਾਇੰਟ ਬਾਜਰਾ, ਆਰ ਬੀ ਬੀ-1 ਅਤੇ ਏ ਐੱਪ ਬੀ-3 ਨਾਲੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 6.5, 8.5 ਅਤੇ 7.9 ਫੀਸਦੀ ਵਧੇਰੇ ਝਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ | ਇਸ ਕਿਸਮ ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਗੁਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਚੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਅਤੇ ਪਚਣਯੋਗ ਇਨ-ਵਿਟਰੋ ਸੁੱਕੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਜੋਂ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ |

ਪਲਾਂਟ ਬਰੀਡਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਨੇਟਿਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਵੀ ਐਸ ਸੋਹੂ ਨੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜੇ 1009 ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦੇ ਚਾਰੇ ਦੀ ਇਹ ਕਿਸਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪਛਾਣੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿਸਮ 710 ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਚਾਰੇ ਦੇ ਝਾੜ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇ 1009 ਨੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਿਸਮਾਂ ਜੇ 1006 ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਨ ਟਾਲ ਨਾਲੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10.2 ਅਤੇ 19.2 ਫੀਸਦੀ ਵੱਧ ਝਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਮ ਮਿਆਰੀ ਚਾਰੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 8.2 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਇਨ-ਵਿਟਰੋ ਪਚਣਯੋਗ ਸੁੱਕੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣਾਂ ਵਜੋਂ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪੀ ਏ ਯੂ ਦੇ ਕੁਲਪਤੀ ਸਤਿਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ ਕੁਲਪਤੀ ਗੋਸਲ ਨੇ ਪਲਾਂਟ ਬਰੀਡਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਨੇਟਿਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਚਾਰਾ ਮਿਲਟ ਸੁਧਾਰ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਆਰ ਐਸ ਸੋਹੂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਰੁਚਿਕਾ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਚੀਮਾ, ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਗੋਇਲ, ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਸ਼ਲੀਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਓਬਰਾਏ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਐਸ ਕੇ ਸੰਧੂ, ਤੇਸ਼ ਗਰਗ ਅਤੇ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।